

Το περιβάλλον και οι ευθύνες μας

Γίναμε το καλοκαίρι μάρτυρες μιας τεράστιας καταστροφής, με προβλέψιμες και όχι απρόβλεπτες συνέπειες σε βάρος της ποιότητας ζωής, σε βάρος της υγείας μας. Η φύση προειδοποίησε, οι επιστήμονες το ίδιο. Είναι το βασικότερο ατομικό δικαίωμα η απόλαυση του φυσικού περιβάλλοντος.

Τα εμπορικά κέντρα αντικαθιστούν το πράσινο.

Η Αθήνα έχει μετατραπεί σε ένα τεράστιο εμπορικό κέντρο.

Η ζωή μας συνθλίβεται. Το μέλλον είναι ζοφερό κυριολεκτικά.

Με θλίψη, θυμό, αγανάκτηση παρακολουθούμε επί πολλά χρόνια το περιβάλλον να μολύνεται, να καταστρέφεται και, αντί να αποτελέσει αντικείμενο συναινετικής διακομματικής αντιμετώπισης, να αποτελεί αντικείμενο αέναης κομματικής αντιπαράθεσης, που τελικά αποβαίνει σε βάρος του περιβάλλοντος.

Η μόλυνση των ποταμών

(Ασωπός - αστείες ποινές, που ενθαρρύνουν την περαιτέρω μόλυνση), οι αποχαρακτηρισμοί δασικών εκτάσεων, η εκποίηση αιγιαλών και παραλιών καθιστούν το τοπίο δραματικά θλιβερό, καθιστούν τον τόπο τόπο αυθαιρεσίας και παρανομίας.

Οι μέχρι τώρα (βλ. Πεντέλη - Πάρνηθα) εξαγγελθείσες ανασώσεις έμειναν στα λόγια και εναποθέσαμε τις ελπίδες μας ξανά στη φύση και στον Θεό για την αποκατάστασή της.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ Χ. ΠΑΞΙΝΟΥ*

Οι ευθύνες ανήκουν σε πολλές υπηρεσίες, σε πολλούς ανθρώπινους παράγοντες, που η εγκληματική τους αδιαφορία και αμέλεια έχει οδηγήσει έναν λαό σε απόγνωση, μια χώρα απροστάτευτη σε ακραίες καιρικές συνθήκες, αλλά και σε ήπιες.

Οι ευθύνες ανήκουν και σε μας που περιφρονούμε καθετί που σχετίζεται με το περιβάλλον, που ασεβούμε στο περιβάλλον. Δηλαδή, ασεβούμε στους εαυτούς μας. Ασεβούμε, όμως, και προς τα παιδιά και όλες τις επόμενες γενιές. Κι αυτό είναι το χειρότερο, αναδεικνύοντας

έναν ατομισμό και έναν εγωκεντρισμό.

Ουδείς, κατά κυριολεξία, είναι διατεθειμένος να συμβάλει στη διάσωση και ο ένας παραπέμπει στον άλλον.

Είμαστε συγκοινωνούντα δοχεία. «Οίοι άρχοντες, οίοι και οι αρχόμενοι».

Όμως, το καλό παράδειγμα οφείλουν να το δίνουν οι κρατούντες. Όπως στο σπίτι οι γονείς και στο σχολείο ο δάσκαλος.

Διαχρονικά, λοιπόν, τελούνται εγκλήματα, έστω διά παραλείψεως.

Και η ευθύνη ξεκινά με τη νομοθετική εξουσία και τον πελατειακό τρόπο που το ελληνικό κράτος λειτουργεί.

Νόμοι αντισυνταγματικοί, ευρείες εξουσιοδοτήσεις για έκδοση Υ.Α. έχουν δημιουργήσει πλέον ένα καθεστώς ατιμωρησίας και α-πρόνοιας. Είναι σαν να βλέπουμε ένα σπίτι που το ζώνουν οι φλόγες και, αντί να επεμβούμε να σβήσουμε τη φωτιά, πιάνουμε την καλύτερη θέση προκειμένου να απολαύσουμε το θέαμα.

Αρα, το πρώτο είναι από δω και πέρα να μπει ένας φραγμός στην παραγωγή αντισυνταγματικών νομοθετημάτων. Δεν υπάρχει θέμα διάκρισης εξουσιών,

όπως ίσως σπεύσουν κάποιοι να πουν. Είναι θέμα διάκρισης του κινδύνου που απειλεί όλους μας. Είναι το υπέρτερο συμφέρον να ζούμε, και μάλιστα σε περιβάλλον σχετικά υγιές... Περί αυτού πρόκειται.

Στο πλαίσιο της κοινής προσπάθειας και της συνεργασίας των μεγαλύτερων επιστημονικών και συνδικαλιστικών φορέων της χώρας, αποφασίστηκε η συγκρότηση ενός Διεπιστημονικού Συμβουλίου, με σκοπό τη συστηματική ανάδειξη των περιβαλλοντικών προβλημάτων που απασχολούν τη χώρα, την υποβολή προτάσεων για την άμηση και βιώσιμη αντιμετώπισή τους, καθώς και την περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Παρήγορο και αισιόδοξο είναι το γεγονός της ολοένα και μεγαλύτερης ενασχόλησης με θέματα περιβάλλοντος από πολίτες και οργανώσεις, έστω και ως μόδα. Ακόμη πιο παρήγορο είναι το ότι ορισμένοι Έλληνες δικαστές, ιδίως οι νεότεροι, εκδίδουν αποφάσεις τολμηρές και πρωτοποριακές για τα ελληνικά δεδομένα.

*Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΘΛΙΒΕΡΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

Η άφιξη του Τζορτζ Μπους στην Ιερουσαλήμ για τον εορτασμό των 60 ετών από την ίδρυση του Ισραήλ θα έπρεπε να είναι γεμάτη πολιτικές υποσχέσεις. Αντίθετα, είναι απλώς θλιβερή. Οι γραπτές εγγυήσεις που είχε δώσει το 2004 ο κ. Μπους στον πρώην πρωθυπουργό κ. Αριέλ Σαρόν καταλήγουν στη δημιουργία δύο κρατών με σκοπό το τέλος της διένεξης ανάμεσα σε Ισραήλ και Παλαιστίνη, κάτι που θα καθορίσει το μέλλον του πρώτου. Βέβαια, αυτό σημαίνει ότι το Ισραήλ πρέπει να επιστρέψει το μεγαλύτερο τμήμα της γης που κατέλαβε στον Πόλεμο των Εξι Ημερών το 1967, μια απόφαση που οι ηγέτες δεν φαίνονται ικανοί να πάρουν. Η επιβίωση του εβραϊκού κράτους, με δεδομένη την εχθρότητα των γειτόνων του, αποτελεί μεγάλη επιτυχία αλλά παραμένει δεμένη με τον τραγικό εκτοπισμό των Παλαιστινίων. Το Ισραήλ θα πρέπει να λογαριάσει το κόστος.

FINANCIAL TIMES

Ενα υπουργείο Περιβάλλοντος: Αυτό θα μας σώσει;

Ανακοινώθηκε πριν από μία βδομάδα! Η Ελλάδα θα αποκτήσει ξεχωριστό υπουργείο Περιβάλλοντος, όπως όλες οι χώρες της Ευρώπης -και όχι μόνο. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, το υπουργείο θα δημιουργηθεί έπειτα από ενάμιση χρόνο. Ας είναι κι έτσι. Βέβαια, εφόσον συμφωνούμε ότι χρειάζεται, γιατί δεν προχωράμε άμεσα, τώρα, με τόσα καυτά θέματα περιβάλλοντος ανοιχτά;

Διατυπώθηκε η άποψη ότι θα πρέπει να ολοκληρωθούν τα μεγάλα έργα που είναι σε εξέλιξη και κατόπιν να δημιουργηθεί το υπουργείο. Τα χρειάζεται η χώρα μας τα μεγάλα έργα, αλλά γιατί αυτά να εμποδίζουν ή να αναστέλλουν τη δημιουργία ενός υπουργείου Περιβάλλοντος; Μεγάλα έργα γίνονται και σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, που αφενός δείχνει τη μεγαλύτερη ευαισθησία και κρατά

το προβάδισμα σε πολλά θέματα του περιβάλλοντος και αφετέρου έχει καθορίσει ένα ισχυρό θεσμικό πλαίσιο ελέγχου προστασίας του περιβάλλοντος στη φάση της μελέτης και της κατασκευής κάθε μεγάλου ή μικρού έργου. Η τήρηση αυτών των περιβαλλοντικών όρων δεν αποτελεί φραγμό για τα έργα, αντιθέτως βοηθάει να επιλεγούν εκείνα τα οποία δεν θα δημιουργήσουν περιβαλλοντικά προβλήματα και δεν θα επιφέρουν καταστροφές, για τις οποίες θα πληρώνουν οι επόμενες γενιές.

Το περιμένουμε, λοιπόν, αυτό το πολυσυζητημένο υπουργείο.

Είναι, όμως, άραγε αυτό που θα μας σώσει από όλα τα περιβαλλοντικά δεινά και τις καταστροφές που έχουν συντελεστεί εδώ και δεκαετίες, όχι πάντα εν αγνοία μας, αλλά συχνά και με τη συνένοχη σιωπή μας; Φωνάζουμε να γίνει το υπουργείο γιατί θεωρούμε ότι κάτι δεν γίνεται τόσο καλά όσο θα

έπρεπε στον τομέα της διοίκησης και της διαχείρισης. Φωνάζουμε, όμως, με το ίδιο σθένος όταν κάτι φτάνει «στην αυλή μας»; Καταπάτηση δασών και αιγιαλού, αυθαίρετη δόμηση εντός και εκτός σχεδίου, παράνομες γεωτρήσεις και κατασπατάληση νερού σε αγρούς και πόλεις, κακορυθμισμένα ρυπογόνα αυτοκίνητα, ανεξέλεγκτα σκουπίδια. Κι από την άλλη, αντιδράσεις όχι πάντα με φιλοπεριβαλλοντικά κριτήρια. Αντιδράσεις για την κατασκευή μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων, αντιδράσεις στην εγκατάσταση

ανεμογεννητριών, αντιδράσεις σε εγκαταστάσεις γεωθερμίας, αντιδράσεις στους ελέγχους υγρών αποβλήτων και πολλά άλλα. Ξέρουμε ότι μας φταίνε πράγματα, αρχίζουμε και βλέπουμε γύρω μας

την καταστροφή του περιβάλλοντος, φυσικού και αισθητικού, αλλά συχνά δεν ξέρουμε τι θέλουμε. Φανταστείτε τι θα γινόταν αν ερχόταν στην Ελλάδα ο δήμαρχος των Τιράνων και εφήρμοζε αυτό που έκανε στην αλβανική πρωτεύουσα. Γκρέμισε ολόκληρα τετράγωνα με αυθαίρετα κτίσματα στο κέντρο της πόλης και στη θέση τους έκανε πάρκα, αλλάζοντας όλη τη φυσιογνωμία της πρωτεύουσας!

Καλώς, λοιπόν, να γίνει το υπουργείο Περιβάλλοντος και μακάρι να γίνει το γρηγορότερο, γιατί δεν έχουμε καιρό για

χάσιμο. Ωστόσο, ίσως η πρώτη δουλειά του υπουργού που θα αναλάβει αυτό το δύσκολο αλλά και τόσο προκλητικό και γοητευτικό έργο θα είναι να σπεύσει το «ζιζάνιο» της περιβαλλοντικής συνείδησης

Της ΛΙΑΝΑΣ ΓΟΥΤΑ*

στους πολίτες. Φοβάμαι ότι για τις γενιές των ενηλίκων με τα αυθαίρετα εξοχικά και τους κλειστούς ημιυπαίθριους στις πολυκατοικίες, με τα τζιπ ως μέσο προβολής και κοινωνικής καταξίωσης κάτι τέτοιο είναι πολύ δύσκολο. Ίσως η πρώτη φροντίδα του νέου υπουργείου να πρέπει να είναι τα μικρά παιδιά, η νέα γενιά, αυτή που μπορεί να δει τα πράγματα με φρέσκια και καινούργια ματιά, χωρίς να εγκλωβίζεται σε παγιωμένες πρακτικές και νοοτροπίες, η γενιά που αρέσκειται να ψάχνει φρέσκιες ιδέες και να επαναστατεί κόντρα στις σκουριασμένες. Δύσκολο το έργο του νέου υπουργού, όποτε αυτός κληθεί να το αναλάβει!

l.v.gouta@hellenic-petroleum.gr
www.lianagouta.gr

*Χημικός μηχανικός, σύμβουλος σε θέματα Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης